

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 25/26 januari 2025 Derde zondag door het jaar¹

Vandaag viert de kerk de zondag van het Woord van God.

Paus Franciscus heeft deze zondag met extra aandacht voor het Woord van God, enkele jaren geleden ingesteld. Onze eucharistieviering kent twee belangrijke delen: de liturgie van het Woord en de liturgie van de Eucharistie. De kerk houdt ons voor: er zijn twee tafels: die van het Woord en die van het Lichaam en het Bloed van Christus. Het Boek *en* Brood en Beker. Ons boek is rijk versierd: het Evangelieboek. Het wordt plechtig hiernaartoe gedragen, bewierookt, gekust, opgeheven. Dat heeft een diepe zin. Jezus spreekt Zelf tot u en mij als zijn woord wordt voorgelezen. Het is niet zozeer een woord uit lang vervlogen tijden. Jezus spreekt u en mij *vandaag* aan. Wij gaan voor het evangelie niet voor niets staan, uit eerbied voor de Heer die hier binnengetreden is om tot ons te spreken.

Naast het evangelieboek is er het lectionarium, het lezingenboek waaruit de lector de eerste en tweede lezing leest en soms ook de tussenpsalm. Lector zijn is een belangrijke dienst in de kerk. Van hem of haar wordt gevraagd zich te verdiepen in de lezingen, ze zich eigen te maken om vanuit het hart en met eerbied te kunnen voorlezen.

De eerste lezing van vandaag is indrukwekkend. Voor de eerste keer na zeventig jaar wordt de Wet, het Woord van God weer voorgelezen in Jeruzalem. De stad is na 70 jaar verwaarlozing een ruïne. Tussen de puinhopen wordt het boek tevoorschijn gehaald en eindeloos lang wordt er voorgelezen. We lezen iets wonderlijks: “Het hele volk was in tranen uitgebarsten toen het de woorden van de wet hoorde.”

Voor vele van ons die nuchtere Hollanders zijn misschien ene beetje raar. Wie moet er nu huilen om de schriftlezingen? Ik schiet toch wel eens vol,

¹ Nehemia 8, 2-4a. 5-6. 8-10; 1 Korintiërs 12, 12-30; Lucas 1, 1-4; 4, 14-21

hoor, bij heel mooie teksten die het hart raken. Je kunt ontroerd raken van een mooie film of een aangrijpend boek, maar dus ook van het Woord van de Heilige Schrift. Van die mensen toen in Jeruzalem is het extra goed te begrijpen. Zij hebben jaren op vreemde grond gewoond, zonder tempel, zonder plek van gebed, plechtigheid, liturgie, rust en bezinning. Dat gemis holt een mens uit of maakt hem onverschillig, oppervlakkig. Wij moeten onze kerken koesteren en financieel ook ondersteunen. Waar anders klinkt nog een woord van waarheid, gerechtigheid, liefde temidden van de vele onzin, de vele harde, gewelddadige, leugenachtige verhalen die op ons afgevuurd worden? Deze week gebeurde even iets aangrijpends in de anglicaanse kathedraal van Washington, waar de plaatselijke bisschop tijdens een dienst met de nieuwe president rustig sprak over Gods woord van barmhartigheid, rechtvaardigheid. Onmiddellijk vond deze kerkleider grote weerklank: grote dankbaarheid én forse afkeuring. Gods woord kan explosief zijn en mensen wakker schudden.

De mensen uit de eerste lezing zijn gedeporteerd geweest, als tweederangs volk beschouwd, vernederd. Nu zijn ze weer terug, voelen zij zich na jaren weer als mensen gezien en behandeld, niet meer weggezakt in depressie, maar geraakt in het hart.

De mensen in het evangelie van vandaag zijn Jezus' stadgenoten. Zij staan, zal later blijken, niet erg open voor het woord van Jezus. Zij zijn welgedane burgers die hun stadgenoot eerst beleefd en met zuinige complimenten aanhoren en Hem later eruit zullen gooien. 'Wie denkt Hij wel niet dat Hij is?' Zij zijn mensen die niet meer ontroerd kunnen raken, zij zullen zichzelf wel redden. In hun midden neemt Jezus het woord in de synagoge, tijdens de wekelijkse eredienst. Hij vindt een Schriftwoord waarin Hij zichzelf herkent, waarin Hij zijn roeping vindt. Dat kan je gebeuren als je een goede film, een goed boek of de Bijbel leest: dat een scène, een passage, een zin je hart treft. "Dit ben ik, hier gaat het over mij."

Jezus durft het te zeggen: "Het Schriftwoord dat je zojuist gehoord hebt is nu in vervulling gegaan." In Jezus' leven, lijden, sterven en verrijzen is Gods Woord helemaal in vervulling gegaan, ja in Hem is Gods Woord helemaal vlees en bloed geworden.

Moge het woord van God ook ons hart raken en ons tot rechtvaardige, barmhartige mensen maken.

Amen.

pastoor Nico van der Peet